

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Илиана Огнянова Петкова,

На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...,

докторска програма „Методика на обучението по музика“

с автор: АНАСТАСИЯ ИВАНОВА БАТКОВА

Тема: „ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПЕВЧЕСКИ УМЕНИЯ В РАБОТАТА С ДЕЦА НА ВЪЗРАСТ ОТ 7 ДО 10 ГОДИНИ В ИЗВЪНУЧИЛИЩНА ВОКАЛНА ГРУПА“

Научен ръководител: проф. д-р Цветанка Коловска

1. Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Прегледът на административните документи по процедурата доказват нейната законосъобразност. Докторантката е зачислена със Заповед № РД-27-087/16.12.2019 г. на Ректора на АМТИ в редовна форма на обучение за срок от 3 години. Отчислена е с право на защита със Заповед № РД-27-123/14.12.2022 г. Докторантката покрива минималните национални изисквания за получаване на научната степен „доктор“, с което отговаря на изискванията посочени в чл.2, ал.1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

2. Кратки биографични данни за докторанта

От представената автобиография се вижда, че кандидатката се е посветила на музиката още от най-ранна детска възраст. Отначало е в ролята на ученичка и е приета още в 1 клас в НУМТИ „Добрин Петков“, гр. Пловдив в специалност „Класическо пеене“. След това, през 2016 г. решава да премине в другата роля, тази на учител, и започва своята подготовка в АМТИИ „проф. Асен Диамандиев“ в спец. „Педагогика на обучението по музика“. Придобива ОКС „Бакалавър“, а още следващата година надгражда в ОКС „Магистър“ с професионална квалификация „Магистър - педагог по музика“. От 2018 г. започва и своята професионална реализация като вокален педагог в сдружение „Арт Войс Център“, а от 2021г. до момента е учител по музика и диригент на хорвете в НУМТИ „Добрин Петков“. Своите педагогически търсения, опит и знания като диригент тя решава да защити теоретично и докаже експериментално в дисертационен труд и през 2019 г. се явява на кандидат-докторантски изпит и бива зачислена към катедра „Музикална педагогика и дирижиране“ с научен ръководител проф. Цветанка Коловска.

3. Актуалност на темата

Актуалността на темата може да се търси в три направления. Първо - в педагогически аспект - прилагането на подходящи технологии е един от най-трудните процеси в педагогическата практика. Познаването на различните педагогически методи и похвати предоставят „свободата“ на учителя да твори, да бъде „гъвкав“ при използването им. Извънучилищните форми на обучение са една благодатна среда за развитие на творческия потенциал на децата. Спецификата на работа във вокална група дава отражение върху правилния избор на методи. Един от най-важните дидактически въпроси е към кого е насочено обучението и тук идва вторият, психологически аспект. Познаването на

възрастовите особености на децата от 7 до 10 години ще позволи на вокалния педагог да подбере най-подходящата технология и да я приложи. Самата докторантка осъзнава важноста им и подчертава това на стр.50, от стр. 70 и нататък при описание на гласовите качества на децата. Третият аспект е съдържателният, обвързан с приложението на конкретните педагогически технологии при работа с децата за развитие на техните певчески умения и то при участието им във вокална група. Всеки един от тези три аспекта правят темата на дисертационния труд актуална и значима за теорията и практиката..

4. Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

За постигането на заложената в дисертационния труд цел и доказване на формулираната хипотеза докторантката е подбрала подходящи методи. Тя е използвала педагогическия експеримент, в неговите три етапа- констатиращ, развиващ и заключителен. Използвани са също целенасочено наблюдение и диагностично тестване. Всеки един от изследователските методи е реализиран технологично правилно, на подходящ етап от изследването и в подкрепа на доказване на изследователската хипотеза. Начинът на приложение на всеки един е подробно описан.

5. Оценка на дисертационния труд (познаване на проблема, съдържание и структура по утвърдените норми, достоверност на материала, аналитичен подход и изведени резултати)

Спазена е класическата структура на дисертационен труд. В увода Анастасия Баткова е обяснила изследователския си интерес към темата. Правилно са формулирани обекта, предмета, целта, задачите и изследователската хипотеза и методите. Следват две теоретични глави, посветени на основните акценти в труда. Първата – на извънучилищната дейност и по-конкретно на вокалната група като нейно проявление и на педагогическите технологии - тяхната същност класификация, на конкретните методи на обучение във вокалната група. В отделна подточка са описани на изискванията при подготовката на вокалния педагог като ръководител и качествата, които той трябва да притежава. Втората теоретична глава е посветена на певческата дейност. Акцент е поставен на 1) музикалните способности като основна причина за насочване към певческа дейност, 2) на физиологичните компоненти на вокалното развитие – анатомични особености на гласообразуването при децата на възраст между 7 и 10 години, на детския глас с неговите качества като сила, тембър и диапазон. Специално място е отделено на разпяването като важен технологичен етап във вокалната дейност, на процеса на изграждане на певческите умения и артистичността при вокалното изпълнение. В двете теоретични глави докторантката Анастасия Баткова е демонстрирала умения за правилен подбор на научна литература, на правилно цитиране и позоваване, на задълбочен анализ, за обобщаване и синтезиране. Теоретичният анализ се базира на 132 научни и 19 интернет публикации. Третата глава е посветена на педагогическия експеримент. Неговото подробно описание като начин на организиране и прилагане на всеки един от методите са безспорно доказателство за авторството на труда. Докторантката сякаш е предвидила всеки един от въпросите, които може да възникне и се е стремяла да отговори на него. Ясно и точно са формулирани критериите и показателите за оценка на хоровите умения. Те се търсят в три посоки - „Артистични умения“, „Певчески умения“ и „Музикални способности“. Анализът на резултатите е задълбочен и по посока доказване на формулираната хипотеза. Включените таблици и фигури безспорно доказват, че конструиранията авторски методи за формиране на певчески умения при работа с децата от 7 до 10 години в извънучилищната вокална група „Магия“, където е приложен педагогическия експеримент, са ефективни и реално водят до развитието им. Целият текст на дисертационния труд е написан на понятийно правилен и професионален научен език. Ясната логическа структура и аналитичност го прави четивен.

6. Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд

Приемам формулираните от докторантката приноси. Ако обаче трябва да бъдат разделени на такива на теоретично и на практико-приложно равнище, как биха звучали?

Публикациите по темата са три, основно от научни конференции, и отразяват изследователските търсения и резултати.

7. Критични бележки и препоръки

Препоръки: 1) Да се прецизира скалата описана на стр.112 от дисертационния труд, свързана с показателите по отделните критерии за оценка. Там е посочено, че нейните стойности са от 0 до 4, а съдържателното обяснение е от 0 до 3. 2) Авторските методи да бъдат представени на по-широк кръг от специалисти чрез публикуването им в реферирани научни списания. Препоръчвам дисертационният труд да бъде издаден като самостоятелен, за да може и другите вокални педагози и хорови диригенти да приложат описаните методи и да обогатят своята педагогическа дейност.

Въпрос - Ако се позовем на класификацията на педагогическите технологии на Петров и Атанасова (стр.36) кои от тях докторантката използва като вокален педагог при работата си с децата от вокална група „Магия“?

8. Автореферат

Авторефератът отразява пълно и подробно съдържанието на дисертационния труд.

9. Заключение

Представеният за мнение дисертационен труд отговаря на изискванията за подобен научен труд. Спазени са законовите и процедурни изисквания. Съдържателно в труда Анастасия Баткова демонстрира умения за провеждане на научно изследване, което е и с достатъчен теоретичен и практико-приложен принос. Това ми дава основание да препоръчам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Анастасия Иванова Баткова по професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по музика.

Дата: 23.09.2023 г.

Автор на становището:



/доц.д-р Илиана Петкова/